

ÎNCHEIERE

05 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de Grigor Ruslan, reprezentat de avocatul Rusu Virgiliu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Grigor Ruslan împotriva SC „Fiata-Expediție” SRL cu privire la încasarea plăților salariale, a contribuțiilor sociale, a plăților suplimentare pentru întârzierea plății salariului, recunoașterea nulității ordinului nr. 10 din 10 septembrie 2016, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 31 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de Grigor Ruslan și menținută hotărârea din 23 august 2021 și hotărârea suplimentară din 20 octombrie 2021 a Judecătoriei Edineț (sediul Dondușeni),

c o n s t a t ă :

La 24 mai 2019, Grigor Ruslan a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Societății Comerciale ”Fiata-Expediție” SRL cu privire la încasarea plăților salariale legate de prestarea muncii în calitate de manager de transport pentru perioada 01 septembrie 2016 – 31 august 2018 în sumă de 72 000 lei și la efectuarea plăților contribuțiilor sociale individuale pentru lunile ianuarie-august 2018, încasarea din contul SRL ”Fiata-Expediție” în beneficiul său a plăților suplimentare pentru întârzierea plății salariului în sumă de 133 110 lei, a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, a activat în calitate de conducător auto la SRL ”Fiata-Expediție”, începând cu 01 aprilie 2016, în baza contractului individual de muncă nr. 6, cu un salariu de 3000 lei.

Prin ordinul angajatorului nr. 9 din 01 septembrie 2016 a fost numit în funcția de manager de transport contra unui salariu identic de 3000 lei. Ordinul nr. 9 nu conținea mențiunea de transfer, a continuat să cumuleze funcțiile de conducător auto și manager de transport, însă salariul pentru îndeplinirea obligațiilor de manager

de transport nu i s-a achitat. Reclamantul atestă o restanță la plata salariului pentru perioada 01 septembrie 2016 – 31 august 2018 și din motiv că nu i s-a achitat salariul pentru îndeplinirea obligațiilor de manager de transport.

La 31 august 2018 reclamantul a demisionat, angajatorul nu a achitat nici asigurările sociale cuvenite și nu l-a inclus în raportul respectiv, astfel, a fost prejudiciat atât în aspectul neachitării salariului cât și crearea unei perioade în care nu i-au fost calculate și plătite contribuții individuale - lunile ianuarie - august 2018.

Reclamantul a încercat să soluționeze litigiul printr-o adresare extrajudiciară de restabilire în drepturile și interesele sale legitime, formulată la 13 martie 2019, însă a primit un răspuns negativ, în care se menționează, că reclamantul a fost transferat din funcția de șofer în funcția de manager transport, cu achitarea integrală a salariului și că plățile în bugetul asigurărilor sociale a fost efectuat integral.

În opinia reclamantului facturile fiscale atestă faptul că, a continuat munca și de șofer transport, nu sezonier, cum invocă pârâta, ci permanent, în timp ce salariul pentru funcția manager transport nu i-a fost achitat. Reclamantul a cumulat aceste două funcții, urmând să primească salariu pentru ambele, însă pârâta una din funcții a lăsat-o în umbră fiscală. Activitatea reclamantului nu a fost una sezonieră, ce se confirmă, în opinia reclamantului, prin extrasul din cont prezentat de CNAS, de unde rezultă raportarea lui ca salariat în fiecare lună a anului 2016-2017, cu excepția anului 2018 pentru 6 luni pentru care se solicită efectuarea plăților contribuțiilor sociale individuale în prezenta acțiune.

Omisiunea angajatorului în achitarea plăților ce i se cuvin i-au cauzat un prejudiciu moral, suferințe de ordin psihic derivate din insuficiența surselor financiare cuvenite, starea de frustrare în procesul de căutare al mijloacelor bănești de substituire, care pot fi recuperate pecuniar prin plata de către Angajator a unui echivalent patrimonial în sumă de 15000 lei.

Reclamantul a menționat că, reieșind din faptul că, în cadrul pregătirii cauzei către dezbaterile judiciare, pârâta a prezentat proba scrisă a unui ordin cu Nr. 10 din 30 septembrie 2016, potrivit căruia ordinul Nr. 9 din 01 septembrie 2016 ar fi fost corectat din sintagma: "de a numi pe Grigor Ruslan în funcție de manager în transport rutier" în sintagma "de a transfera pe Grigor Ruslan din funcția de conducător auto în funcția de manager în transport rutier" și reieșind că este pentru prima dată când reclamantul a aflat despre existența acestui ordin, și-a exprimat dezacordul cu el, solicitând suplimentar anularea lui și încasarea prejudiciului moral cauzat în mărime de 20000 lei.

În viziunea reclamantului apariția acestui ordin este mai mult decât dubioasă și reprezintă un mijloc blamabil de eliberare de răspundere a angajatorului. Prin acest ordin se încearcă invocarea unor efecte juridice, prin care pârâta s-ar apăra împotriva pretenției reclamantului de încasarea salariului pentru munca suplimentară efectuată în cuantum de 72000 lei. Astfel, se încearcă influențarea convingerii instanței de judecată că reclamantul, fiind transferat din funcția de conducător auto în funcția de manager transport rutier și nu numit în aceasta, nu ar fi beneficiat de un salariu pentru munca pentru ambele funcții deținute.

Angajarea reclamantului în funcția de conducător auto este efectuată în temeiul Contractului individual de muncă nr. 6 din 01 aprilie 2016. Potrivit p. 25 al

contractului, transferul salariatului la o altă muncă pot avea loc doar în strânsă conformitate cu art.art. 68, 74 ale Codului muncii și p. 20-21 ale contractului individual de muncă. De altfel, potrivit p. 20 al contractului, contractul poate fi modificat doar printr-un acord suplimentar semnat de părți care se anexează la contract și este parte integrantă a acestuia. În temeiul p. 21 al contractului se consideră modificare a contractului - locul de muncă, specialitatea, profesia, funcția. În conformitate cu art.art. 68, 49/1 Codul muncii, constituie modificare a contractului individual de muncă și așa elemente esențiale ca atribuții ale funcției, riscurile specifice ale funcției; drepturile și obligațiile salariatului.

Este evident că funcția de conducător auto și de manager transport rutier nu este una și aceeași, spre exemplu riscurile primei funcții așa cum stipulează p. 7 al contractului țin de accidente legate de erori de pilotaj pe drumurile publice adică în esență derivă din funcția de a conduce mijlocul de transport, iar funcția managerului de transport rutier, așa cum stipulează Codul transporturilor rutiere RM în art. 5 se rezumă la persoana fizică angajată care conduce permanent și efectiv activitățile de transport rutier ale întreprinderii și care îndeplinește cumulativ condițiile de bună reputație și competență profesională. De altfel întreprinderea care dorește să desfășoare activitate de operator de transport rutier notifică Agenția Națională Transport Auto în privința desemnării în calitate de manager de transport rutier a cel puțin o persoană, așa cum prevede art. 21 al Codului transporturilor rutiere RM.

Prin operațiunea de "corectare a ordinului", angajatorul de fapt modifică contractul individual de muncă, transferă salariatul la altă funcție, acționând contrar dispozițiilor legislației muncii și anume art. 74 Codul muncii. Cu raportare la prezentul caz, atât modificări la contract nu s-au făcut, cât și ordinul nr. 10 din 30 septembrie 2016 nu a fost adus la cunoștință reclamantului.

Reclamantul a insistat asupra faptului că, angajatorul nici nu conștientizează la justa valoare că recunoaște activitatea salariatului concomitent în ambele funcții, în pag. 2, alin. 2 a referinței angajatorului, în care este clar menționat că, reclamantului i-a fost calculat atât salariu pentru munca de manager transport rutier cât și salariul pentru munca de conducător auto, spre exemplu pentru luna mai 2018. În alin. 4 se menționează același lucru pentru luna iulie 2018. În ce măsură asemenea afirmații care corespund în aspect temporal anului 2018, inclusiv conform tabelelor de pontaj prezentate de angajator, sunt compatibile prevederilor ordinului nr. 10 "emis" încă la 30 septembrie 2016.

Reclamantul nu neagă exercitarea funcției de manager transport rutier, dar specifică că a continuat exercitarea funcției de conducător auto, mai ales că volumul de servicii al angajatorului nu scăzuse la momentul numirii lui în funcție de manager transport rutier, angajatorul având nevoie de un număr de șoferi nu mai mic decât cel existent, în condiții în care nici o persoană nu a fost angajată în locul reclamantului, fapt ce demonstrează că el a continuat să-și exercite și munca veche.

Astfel, ordinul nr. 10 din 30 septembrie 2016 este ilegal și trebuie anulat, or, există o suspiciune rezonabilă că apariția acestui ordin este o "incursiune în trecut" și întru eliminarea oricăror dubii angajatorul pârât trebuie să prezinte cartea sa de ordine. Comportamentul angajatorului prin emiterea acestui ordin depășește orice bună-credință și manifestă o lipsă totală de respect al drepturilor salariatului.

Apariția acestui ordin este o nouă sursă de cauzare salariatului a prejudiciului moral care reiese din suferințele de ordin psihic derivate din lipsa de considerațiune din partea angajatorului, pierderea încrederii în legalitate și ordinea de drept, proeminența sporită a stării de frustrare, care pot fi recuperate pecuniar prin plata de către angajator a unui echivalent patrimonial în sumă de 20000 lei. Ulterior, reclamantul a concretizat suma plăților suplimentare pentru întârzierea plății salariului, solicitând încasarea sumei de 164 862 lei și a cheltuielilor de judecată

Prin hotărârea din 23 august 2021 a Judecătoriei Edineț (sediul Dondușeni) a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Grigor Ruslan împotriva Societății Comerciale "Fiata-Expediție" SRL.

Prin încheierea din 24 august 2021 a Judecătoriei Edineț (sediul Dondușeni) a fost corectată greșeala ce ține de numele reclamantului.

Prin hotărârea suplimentară din 20 octombrie 2021 a Judecătoriei Edineț (sediul Dondușeni) a fost încasată din contul lui Grigor Ruslan în beneficiul Societății Comerciale "Fiata-Expediție" SRL suma de 5000 lei cu titlul de cheltuieli de asistenta juridică.

Prin decizia din 31 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă cererea de apel depusă de Grigor Ruslan și menținută hotărârea din 23 august 2021 și hotărârea suplimentară din 20 octombrie 2021 a Judecătoriei Edineț (sediul Dondușeni).

În consolidarea soluției de respingere a acțiunii reclamantului instanțele au reținut că, la încheierea contractului individual de muncă părțile au negociat condițiile de retribuire a muncii salariatului și anume s-a stabilit salariu în mărime de 3000 lei lunar pentru o zi completă de lucru de 8 ore, cu un repaus de o oră pe zi și 2 zile de odihnă - sâmbătă și duminică. În punctul pct.12 al contractului individual de muncă mai este indicat și mențiunea "sezonier", fiind o condiție a contractului de muncă negociată între angajator și salariat, care îi permitea ultimului să nu lucreze ziua completă, dar la solicitare și necesitate. Contractul de muncă a fost semnat de Grigor Ruslan, fapt confirmat de ultimul.

Prin cererea din 01 august 2016 Grigor Ruslan a solicitat să fie transferat din funcția de conducător auto în funcția de manager transport rutier, astfel la 01 august 2016 între SRL "Fiata-Expediție" și Grigor Ruslan a fost întocmit și semnat Actul adițional nr.1 la contractul individual de muncă cu următoarea condiție: "Conform art.74 al.1 din Codul muncii se modifică p.1 din contractul individual de muncă nr.6 din 01 aprilie 2016 se transferă în calitate de manager de transport de la 01 septembrie 2016". Afirmările reclamantului precum că nu a semnat cererea respectivă au fost respinse de către instanțele de judecată, or potrivit concluziilor expertului judiciar Botnari Valeriu din cadrul Centrului Național de Expertize Judiciare expusă în Raportul de expertiză judiciară nr.444 din 30 martie 2021, semnătura din numele Grigor Ruslan, plasată în rubrica "Salariatul" din "Actul adițional nr.1 din 01 august 2016 la contractul individual de muncă nr.6 din 01 aprilie 2016" a fost executată de către Grigor Ruslan.

Instanțele au constatat din probatoriul prezentat de părți că în privința lui Grigor Ruslan s-a efectuat anume un transfer dintr-o funcție în alta și nu o cumulare de funcții, după cum a invocat reclamantul, or, acesta personal a întocmit și semnat cererea de transfer, a semnat actul adițional la contractul de muncă unde expres se

indica că Grigor Ruslan este transferat în funcția de manager de transport, aceeași mențiune cu privire la transfer este făcută și în carnetul de muncă a reclamantului, iar eroarea din Ordinul angajatorului nr. 9 din 01 septembrie 2016 a fost corectată prin Ordinul nr.10 din 30 septembrie 2016.

La fel, au fost respinse ca neîntemeiate argumentele reclamantului cu privire la nulitatea Ordinului nr.10 din 30 septembrie 2016, or înscrisurile ce confirmă transferul reclamantului în funcția de manager de transport au fost întocmite până la înaintarea prezentei acțiuni în instanța de judecată. Eroarea din ordinul nr.9 din 01 septembrie 2016 este evidentă or, acesta a fost emis la cererea angajatului Grigor Ruslan care a solicitat transferul în funcția de manager de transport și nu cumularea funcțiilor de manager de transport și conducător auto și la aceeași dată a fost întocmit și semnat actul adițional Contractul individual de muncă în care s-a dispus transferul în funcția de manager de transport, astfel angajatorul, în speță SC „Fiata-Expediție” SRL, nu era în drept în baza cererii de transfer să dispună o cumulare în funcție printr-o nouă numire în funcție și păstrarea celei precedente.

La 08 august 2022, Grigor Ruslan, reprezentat de avocatul Rusu Virgiliu, a contestat cu recurs decizia din 31 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului a indicat că la emiterea deciziei instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, precum și a comis alte erori care au dus la soluționarea greșită a cauzei.

La 28 septembrie 2022 (prin oficiul poștal), SC „Fiata-Expediție” SRL a depus o referință la recursul declarat de către Grigor Ruslan, solicitând considerarea acestuia ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 31 mai 2022, a fost expediată părților la 29 iulie 2022 prin poștă electronică și la 01 august 2022 prin oficiul poștal, fiind recepționată de recurent la 04 august 2022. Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și, la 08 august 2022, a declarat recursul împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs, referință, în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Grigor Ruslan, reprezentat de avocatul Rusu Virgiliu, inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Grigor Ruslan, reprezentat de avocatul Rusu Virgiliu, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către Grigor Ruslan, reprezentat de avocatul Rusu Virgiliu.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea

considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Grigor Ruslan, reprezentat de avocatul Rusu Virgiliu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas